

SPULLENHULP NIEUWS

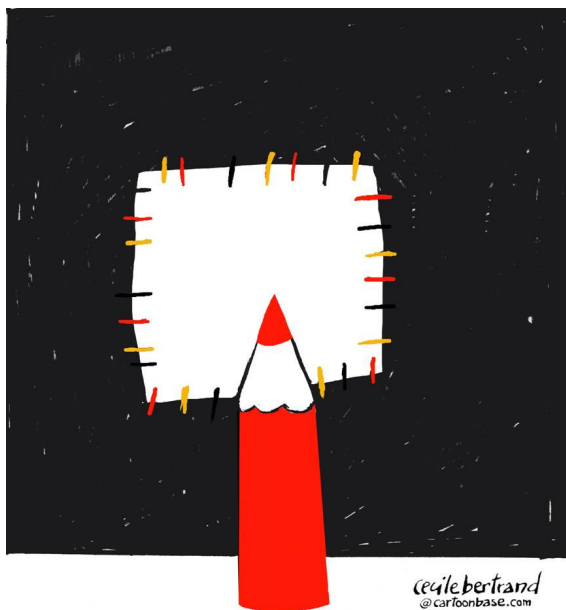
SPULLENHULP vzw - RRP 407.139.088 - 101 Amerikaansestraat, 1050 Brussel - tel 02 537 30 26

Ambitieuze beleidslijnen!

Er komen weer verkiezingen aan. Het is dus weer tijd voor aanbevelingen. Op de vooravond van de stembusgang sluit Spullenhulp zich aan bij de memorandi van onze sector (zie op pagina 2). Wij richten deze aanbevelingen aan de beleidsvoerders en beklemtonen hun doorlaggevende rol in de strijd tegen armoede. En die rol wordt zelfs nog belangrijker nu er, zelfs zonder betrouwbare statistieken, kan van uitgegaan worden dat de armoede in België de voorbije jaren nog toenam.

Vandaag leeft meer dan een kwart van de Brusselaars en 14,7 % van de hele bevolking onder de armoededrempel (860 € netto per maand voor een alleenstaande). Steeds meer mensen krijgen OCMW-steun, deels door het begeleidingsplan voor werklozen. Onze sociale kruidenierswinkel kent zoveel succes dat we hem momenteel vergroten. Ons Onthaalhuis voor Daklozen krijgt alsmear meer aanvragen, ongeacht het seizoen. Het aantal zeer jonge daklozen groeit, en meer en meer mensen kampen met zware

ceylebertrand
@carfoobase.com

geestelijke problemen. De hele sector voor daklozenhulp wordt overstelpt. Door de verhoging van de huurprijzen moeten wij op zoek naar alternatieve woonformules als enige realistische oplossing voor bepaalde gasten. En de verbrokkeling van de sociale banden blijft één van de grote factoren van uitsluiting.

Deze sociaal-economische situatie is bepaald niet bemoedigend voor al wie zich inzet voor de strijd tegen armoede en uitsluiting. Nochtans steken wij dag na dag een tandje bij om ons project te doen draaien. Spullenhulp is wellicht geen alternatief model voor het 'systeem'. Maar onze onderneming legt zich toe op de nutseconomie en doorbreekt zo de vicieuze cirkel 'rendement, winst, overproductie, verspilling'.

Ons initiatief bewijst dus dat de economische activiteit, zelfs in Europa en in de 21ste eeuw, kan beschouwd worden als een instrument ten bate van de mens. Naast onze aanbevelingen verzoeken wij de politiek dus om deze eigenheid van de sociale economie nog meer te erkennen.

EDITORIAAL

Tot hier, alles goed...

Een recente studie van de ULB buigt zich over de verspreiding van de rijkdom in ons land op het gebied van de lonen. In de studie ziet men dat de laatste tien jaar de lage lonen minder fors gestegen zijn dan de hogere lonen. De kloof tussen de minderheid en de grote meerderheid in ons land wordt groter. Dit fenomeen, dat al onderlijnd werd door Philippe Defeyt (een interview in deze krant) in februari 2009, bevestigt op papier wat wij dag in dat uit meemaken, hier bij Spullenhulp.

Op wereldniveau is de verspreiding van de rijkdom nog onrustwekkender. Inderdaad, onze zogenaamde "ontwikkelde" landen, zo'n 20 % van de wereldbevolking, bevatten meer dan 60% van de rijkdom van de aardbol. Deze situatie doet me vreemd genoeg den-

ken aan de geschiedenis van de mensheid. Men vindt er dikwijls volkeren die proberen zich te organiseren, van daar ontstaat de civilisatie, die uiteindelijk rijkdommen concentreert in handen die alsmear minder talrijk worden, tot op de dag dat de grens van het aantal « arme » mensen is bereikt en dat het systeem uiteenspat, spijtig genoeg en tot op heden met bloed.

De laatste duizend jaar hebben we geëvolueerd, van een feodaal systeem, over een periode van grote koningen en pseudostaten om terecht te komen in een liberale democratie en het kapitalistisch systeem. Indien deze evolutie zeker positief is, is het huidige systeem, omwille van een overdreven concentratie van rijkdom die het met zich meebrengt, gedoemd om te mislukken. Op het

ogenblik dat we over wapens beschikken die in staat zijn de mensheid tot niets te herleiden, blijven we hopen dat de «overgang» zachtjes aan zal gebeuren.

In deze onrustwekkende situatie kan Spullenhulp, dankzij uw giften, handelen als een lokale acteur van verspreiding van de rijkdom. Daar we niet tevreden zijn om de oceaan te ledigen met het kleine lepeltje, voeren we ook een politieke strijd bovenop onze concrete acties op het terrein. Opdat iedereen zich niet moet afvragen of hij morgen nog een dak boven het hoofd zal hebben en genoeg te eten, in dit land waar meer dan één persoon op zes in de armoede leeft.

Julien Coppens
Algemeen directeur

Aanbevelingen met het oog op de verkiezingen

De strijd tegen armoede en de steun aan de sociale economie moeten nog meer tot de politieke prioriteiten behoren. Spullenhulp sluit zich in deze verkiezingstijd aan bij de aanbevelingen van de sector. Op het vlak van de strijd tegen armoede legt de Fédération des Centres de Service Social (FCSS) vooral de nadruk op

de toegang tot de fundamentele rechten. Dit is wellicht de basis voor sociale begeleiding: helpen om weer recht te hebben op een inkomen, op huisvesting, op energie, op gezondheid, op cultuur en op voeding. Inzak de sociale economie schaar Spullenhulp zich achter het memorandum van SAW-B (Solidarité des alternatives

wallonnes et bruxelloises). Sociale economie is op de eerste plaats anders ondernemen, de menselijke boven de materiële waarden stellen. SAW-B dringt er bij de politiek op aan rekening te houden met alle maatschappelijke voordelen van deze manier om anders te ondernemen.

Huisvesting. Spullenhulp reikt elke dag een helpende hand aan zowat 200 daklozen en vroegere daklozen, met opvang, huisvesting, sociale opvolging of hulp bij het zoeken naar een woning. De toegang tot huisvesting behoort dus tot de grootste punten van zorg van de vereniging. Maar de toegang voor iedereen tot dit recht, dat trouwens in de Grondwet vastligt, stoot op twee grote hinderpalen: de hogere huurprijzen en de kwaliteit van de woningen. Om meer woningen van kwaliteit voor een betaalbare prijs aan te bieden, beveelt Spullenhulp, samen met de FCSS, onder meer aan om het aanbod van sociale woningen te vergroten en om meer steun te verlenen aan de sociale immobiliënkantoren, de tussenschakel tussen de openbare en de privé-sector.

Inkomen. Armoede beperkt zich niet tot een gebrek aan inkomsten, ook al is dit een essentieel en centraal onderdeel ervan. Buiten de verhoging van de belangrijkste uitkeringen en van de laagste lonen beveelt de FCSS ook aan om de toegang tot de sociale rechten te individualiseren en om in dit kader het statuut van samenwonende af te schaffen. Spullenhulp is erg vertrouwd met dit probleem. Het statuut van samenwonende is bijzonder discriminerend voor de daklozen die in ons Onthaalhuis en onze structuren voor collectief wonen verblijven. Bepaalde OCMW's menen inderdaad dat zij er samenwonen en kennen ze dus enkel een onbeduidende uitkering toe om weer zelfstandig te worden (474 € netto per maand).

Erkenning. In de hoofdstukken met aanbevelingen benadrukt het memorandum van SAW-B dat de ondernemingen voor sociale economie werk kunnen verschaffen aan een deel van de mensen met grote moeilijkheden. Bij Spullenhulp staat meer dan 60 % van het personeel inderdaad ver van de klassieke arbeidsmarkt, wegens een gebrek aan opleiding of ervaring, maar ook door de opstapeling van zware sociale problemen. Maar Spullenhulp wil nog verder gaan dan de socioprofessionele inschakeling en streeft ook andere doeleinden van sociale hulp na. SAW-B vraagt de erkenning van al deze doeleinden en een structurele financiering voor al deze opdrachten. De vereniging richt de schijnwerper op het belang van de opleiding van het omkaderend personeel, en dus van zijn financiering.

Overmatige schuldenlast. Op het gebied van de schuldenlast staat de FCSS voor om de diensten voor schuldbemiddeling meer middelen te geven. Net als de dienst van Spullenhulp, die in 2008 een honderdtal dossiers behandelde, zijn deze diensten inderdaad overrompeld.

Gezondheid. Gezondheid en sociale uitsluiting zijn nauw met elkaar verweven. Kansarmen kampen meer met gezondheidsproblemen dan wie een hogere levensstandaard heeft. De maatschappelijk werkers van Spullenhulp noteren trouwens met afschuw de toenemende geestelijke stoornissen bij de bevolkingsgroepen die ze begeleiden. Daarom vragen wij de politiek om overleginitiatieven te organiseren, om de samenwerking tussen de actoren van de sociale sector en de gezondheidszorg te bevorderen. Dit met de bedoeling om de begeleiding van personen met geestelijke stoornissen optimaal te begeleiden.

De tewerkstelling van de meest kwetsbaren. Op het gebied van tewerkstelling noemt de FCSS het schokkend, - en dat geldt ook voor de maatschappelijk werkers van Spullenhulp - dat de werklozendiensten zeer hard omgaan met bijzonder kwetsbare personen die geen enkele kans maken op een duurzame job. Wij staan voor dat deze personen hun recht op een uitkering zouden behouden, gekoppeld aan andere vormen van sociale betrokkenheid zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk bij structuren zoals Spullenhulp.

Het milieu. In haar memorandum wijst SAW-B ook op de meerwaarde van een onderneming als Spullenhulp op het gebied van het milieu. In Brussel wordt de Europese doelstelling van 1 kg afval per dag per persoon ruim overschreden. Het is dus zaak om verder het hergebruik van voorwerpen op het einde van hun levenscyclus te promoten, onder meer door tweedehandsverkoop. Dit kan met een betere financiering van de activiteiten voor het inzamelen en het sorteren, die aan de basis van de keten van Spullenhulp liggen.

INSCHAKELING OP DE ARBEIDSMARKT

Werk voor wie er geen heeft

Bijna 120 mensen die OCMW-steun krijgen, werken bij Spullenhulp. Ze verrichten er een bezoldigde stage van één tot twee jaar. Dit wordt mogelijk gemaakt door de zogenoemde maatregel «artikel 60». Philippe Defeyt, een groot kenner van de professionele inschakeling en voorzitter van het OCMW van Namen, maakt de balans op van deze maatregel om tewerkstelling te bevorderen.

Kan u uitleggen waarvoor deze maatregel «artikel 60» bedoeld is?

Sinds de jaren zeventig kunnen de OCMW's de rol van werkgever op zich nemen en hun begunstigden tewerkstellen in partner-bedrijven, onder meer in het kader van het «artikel 60». In de meeste gevallen delen het OCMW en het bedrijf de loonkosten onder elkaar. De bedoeling van deze maatregel is zeer duidelijk: mogelijk maken dat de OCMW-begunstigden een werkloosheidsuitkering krijgen. De duur van de stage, van één tot twee jaar, wordt trouwens op die basis bepaald. Maar deze stage is ook bedoeld om ervaring op te doen en zo een klassiek arbeidscontract in de wacht te slepen. Wat de inschakeling betreft, moet er trouwens een belangrijk punt ingevuld worden opdat deze maatregel steek zou houden: opleiding. Aan de kwaliteit van deze opleiding kan soms getwijfeld worden. Er is een stevige omkadering op de werkplek nodig. De werknemers moeten de stagiair zeer nauw opvolgen. Het zou trouwens een goede zaak zijn om werknemers op te leiden in het onthaal en de opvolging van personen met een inschakelingscontract.

Welke zijn de resultaten in verband met de tewerkstelling?

In 2008 telden de Waalse OCMW's 42664 begunstigden van het Recht op sociale integratie. Meer dan 20 percent werd tewerkgesteld, vooral via het «artikel 60». Het succespercentage ligt vrij hoog: 42 % van de vroegere stagiairs in het kader van het «artikel 60» hebben nog altijd werk, drie jaar nadat hun stage afliep. Dat is een goed resultaat vergeleken met andere maatregelen die instellingen zoals de VDAB hanteren om weer aan het werk te zetten. Sinds 2006 wordt deze maatregel wel voor minder mensen toegepast. De reden is wellicht dat het OCMW-publiek in de voorbije jaren fors evolueerde. Vandaag kampen veel mensen met een hele reeks problemen van allerlei aard (gezondheid, verslaving, familiaal, enz.). Het is deze opeenstapeling die de herinschakeling erg moeilijk maakt.

Kan deze maatregel in zekere zin beschouwd worden als concurrentie voor de klassieke werkgelegenheid?

Dat is inderdaad de meest gehoorde kritiek, dat de werkkrachten zo wel goedkoop zijn. Sinds ik voorzitter van het OCMW ben, evolueerde mijn kijk daaromtrent in positieve zin. Alle ondernemingen, ook in de privé-sector, kunnen van deze maatregel gebruik maken. Maar in werkelijkheid ge-

beurt dit vooral door de non-profitsector. De meeste instellingen en openbare diensten die stagiairs in het kader van «artikel 60» onthalen, zouden trouwens klassieke werknemers niet kunnen betalen.

Het OCMW en de onderneming delen de loonkosten van de stagiair. Maar niet alle OCMW's vragen hetzelfde aandeel van de ondernemingen. Hoe valt dit verschil te verklaren?

Dit is wellicht toe te schrijven aan een ontsporing in de zin van «alles voor de socio-professionele inschakeling». Ik bedoel dan dat veel instellingen, OCMW's inbegrepen, vooral 'omzet' wilden maken, om subsidies te krijgen, voor hun merkimago... Ik pleit voor eenvoudige regels tussen alle OCMW's. Maar de tijd is er, om zo te zeggen, nog niet rijp voor. De OCMW's zijn erg gehecht aan hun lokale autonomie. De maatregelen die bedoeld zijn om de werkwijzen te harmoniseren, vallen vaak niet in goede aarde.

Het «artikel 60» maakt deel uit van een ruimere opdracht van de OCMW's: de mensen weer aan het werk zetten. Hoe ziet u deze doelstelling?

Het moet gezegd dat de openbare instellingen voor tewerkstelling en opleiding (VDAB, Actiris) vandaag maar al te graag de mensen die meer begeleiding vragen op hun inschakelingsparcours naar het OCMW doorsturen. Ze volgen ook hier beleidslijnen voor tewerkstelling die ingegeven worden door de noodzaak om omzet te

maken. De financiering is nu eenmaal vaak gekoppeld aan het aantal tewerkgestelde personen. Ik denk echter dat we ons eerder op ons vakgebied zouden moeten terugplooiën. De openbare instellingen voor tewerkstelling zouden alle personen ten laste moeten nemen, ook de moeilijkste gevallen. Het kernvak van het OCMW is sociale begeleiding. Wij zouden ons eerder op de sociale dan op de professionele inschakeling moeten toelagen, want dit is niet echt ons vak.

Maar is het buiten dat geen illusie om iedereen aan het werk te willen zetten, ongeacht de sociale situatie?

Volgens mijn analyse leven we in een maatschappij waarin te veel wordt ingezoomd op de individuele verantwoordelijkheden en niet voldoende op de collectieve verantwoordelijkheden. Iedereen moet zich maar aanpassen aan wat de maatschappij wil, niet omgekeerd. Maar de eisen van de huidige maatschappij zijn onverdraaglijk voor een zeker aantal mensen. De grootste beperking van onze economische ontwikkeling is niet het milieu, maar wel het menselijk aspect. De huidige logica zet mensen buitenspel. We hebben niet allemaal hetzelfde vermogen om ons aan te passen, om met stress om te gaan. We moeten aanvaarden dat voor sommige mensen, die afhaakten, een job niet en nooit alles zal oplossen. Voor die mensen moeten er andere vormen van betrokkenheid en deelname gevonden worden: de inzet in een buurtwerking, vrijwilligerswerk, enz.

SECOND HAND, SECOND LIFE

De editie 2009 wordt een keerpunt voor ons groot jaarlijks evenement. Eerst veranderen we van locatie. We nemen namelijk de site van Tour & Taxis in. Daarnaast en vooral zal er naast het defilé ook een 'designexpo' lopen. Een dertigtal stilisten en ontwerpers zegden al toe voor deze zevende editie. De stilisten gingen al een kijkje nemen in ons sorteercentrum om tweedehandskleding te sprokkelen. De ontwerpers gingen een kijkje nemen in onze winkels om de meubels en voorwerpen te kiezen waar ze aan zullen werken. Zoals gewoonlijk zullen zowel jonge talenten als vermaarde ontwerpers hun kunnen tonen.

Het evenement vindt plaats op vrijdag 16 oktober 2009. Alle praktische info over de reservaties is vanaf eind juli te vinden op www.spullenhulp.be. Gezien het succes van de vorige jaren, raden wij u aan om uw plaatsen ruim op voorhand te reserveren.

REACTIE

De daklozen krijgen hun koningin!

In april dit jaar wijdde de zender RTL TVI een, zeer bekeken, half uur aan de verkiezing van een koningin van de daklozen. Het initiatief was schandelijk Belgisch en laat veel inkt vloeien, zelfs in het buitenland. Nochtans wekte deze verkiezing van een 'daklozenkoningin', op enkele opgemerkte uitlatingen na, al te weinig verontwaardiging. Deze wedstrijd voert de polemiek dan ook zo ver dat elke poging tot kritiek een stap op glad ijs lijkt. Wellicht omdat het moeilijk vast te pinnen valt wat deze voorstelling nu precies ten tonele brengt. En nochtans deden de kandidates naar eigen zeggen allemaal vrijwillig mee aan deze wedstrijd.

Met een beetje afstand kan dergelijk evenement als niet meer of niet minder dan een schande bestempeld worden. Mathilde Pelsers, die deze wedstrijd op het getouw zette, beheert een aantal huisvestingscentra voor daklozen. Zij doet dit zonder erkenning van de overheid en dus zonder toezicht en zonder garantie. Ze haalde een heel aantal kandidates voor de titel van 'Miss Dakloos' van de straat, of uit een armoedige huisvestingssituatie. De kandidates koesteren echter een grenzeloze eerbied voor deze sociale verpleegster van 54, die zich zelf als hun weldoenster opwerpt. Maar wanneer de kandidates stellig beweren, - geïnspireerd door enkele welwillende personen rondom -, dat ze werkelijk opgetogen zijn om aan deze wedstrijd te kunnen deelnemen, kan terecht de vraag gesteld worden of ze hier geen sprake is van geweld. De dakloze kandidates zijn kwetsbaar. Ze zijn tot alles bereid om uit het slop te geraken. Hebben ze in deze omstandigheden dan echt in alle vrijheid aan deze wedstrijd deelgenomen?

Volgens de kandidates hebben ze een gemeenschappelijke beweegreden: de hoofdprijs winnen. En dat is een jaar gratis huisvesting. Van cynisme gesproken! Fatsoenlijke huisvesting is een grondwettelijk recht en kan en mag nooit de prijs van een missverkiezing zijn. Het mag niet beperkt worden in de tijd, want de echte herinschakeling van daklozen is enkel mogelijk met duurzame oplossingen. Het cynisme van deze wedstrijd stijgt ten top in de criteria voor de toekenning van de prijs: deze gaat naar de

meest verdienstelijke, of met andere woorden deze die als het meest verdienstelijk gezien wordt. Laten we hopen dat de anderen hun uitschakeling niet zullen zien als een gebrek aan verdienste, aan het vermogen om eruit te geraken, als een onverdraaglijke veroordeling.

Als bijkomende drijfveer geven de kandidates aan dat deze wedstrijd hen eindelijk recht van spreken geeft. Maar welk betoog valt er te houden in het oog van de camera's, als de eigen levensloop zo ingewikkeld in elkaar zit? Het is natuurlijk prachtig om het woord te willen geven, maar dan wel via de juiste wegen. En dat vraagt tijd, vooral bij die mensen die aan de zelfkant van de maatschappij leven. Dat betekent tijd voor een sociologische ontleding, voor een journalistiek luisterend oor, voor een vertaling en een herkadring van het betoog. En dat staat niet op het programma van deze wedstrijd.

Volgens de kandidates hebben ze een gemeenschappelijke beweegreden: de hoofdprijs winnen. En dat is een jaar gratis huisvesting. Van cynisme gesproken!

Als het de bedoeling was om met dit initiatief de aandacht van de media te vestigen op de levensomstandigheden van de daklozen, dan is het een slag in het water. Want nergens valt een woord te bespeuren over het gebrek aan plaatsen in de huisvestingsstructuren, over de woningcrisis, over de geestelijke gezondheidsproblemen die aan de sociale uitsluiting verbonden zijn, over de onaangepaste klassieke arbeidsmarkt, over de verjonging van het daklozenpubliek, over het gebrek aan steun aan de daklozensector, enz.

Spullenhulp, die al meer dan 70 jaar actief is in de daklozensteun, veroordeelt deze verkiezing van "Miss Dakloos" sterk. Onze vereniging is van mening dat Mathilde Pelsers veel beter dit schandelijke initiatief zou laten varen en de eindverkiezing afblazen. Ze raadt alle sponsors en andere partners aan om hun standpunt ten opzichte van dit project te herzien. Ze vraagt dat er echte middelen zouden vrijgemaakt worden om doeltreffend te strijden tegen de toenemende armoede in ons land, in alle vormen. En tot slot wil ze de kandidates op het hart drukken dat al deze kritiek geenszins tegen hen gericht is, maar eerder tegen één van de meest cynische uitwassen van deze tijd, op het gebied van hulp aan daklozen.

Ontwikkel duurzaam !

Breng uw kledingstukken naar één van onze 800 textielbakken in het hele land.

Adressen op

www.spullenhulp.be

We halen gratis uw meubels, speelgoed, boeken, snuisterijen, elektrische toestellen en andere huisraad in goede staat bij u thuis op.

Bel ons op het nummer

02/541.13.86

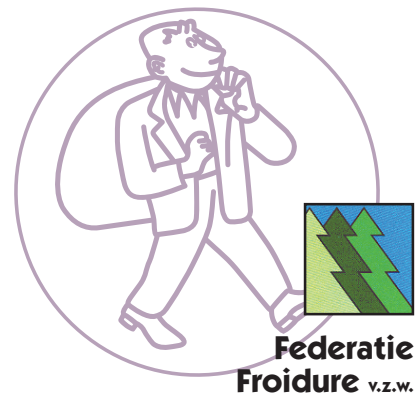
Al die dingen die u zelf niet meer gebruikt maar die nog bruikbaar zijn, helpen ons om onze werking voort te zetten!

STEUN ONZE ACTIE!

SPULLENHULP : 000-0143726-69

Fiscale vrijstelling voor giften van 30 € en meer.

On-line een gift doen,
Onze 17 winkels ontdekken,
Alles weten over Spullenhulp:
www.spullenhulp.be

Spullenhulp heeft u nodig

* DOORLOPENDE OPDRACHT VOOR STORTING - Indien u besloten hebt om de acties van Spullenhulp te steunen en een doorlopende opdracht te doen, danken wij u hiervoor van harte want uw hulp is onmisbaar in de strijd tegen de armoede rondom ons. 12 maandelijkse stortingen van 2,5€ geven recht op een attest van 30€.

Uw bank : Agentschap :
Gelieve elke 10e van de maand, vanaf: en tot nader order de som van.....€,
over te maken van mijn rekeningnr: op rekeningnr 000-0143726-69 van
Spullenhulp vzw -Amerikaansestraat 101 - 1050 Brussel - Opgemaakt op Te :
Naam : Voornaam :
Adres : Handtekening :

Overeenkomstig de wet van 8/12/1992 betreffende de Bescherming van de Private Levenssfeer, zullen de gegevens van persoonlijke aard die in een bestand worden verzameld, gebruikt kunnen worden door de vzw Spullenhulp en haar partners om u op de hoogte te houden van hun activiteiten. U heeft het recht op inzage in, verbetering en schrapping van uw gegevens. Voor alle inlichtingen kunt u contact opnemen met de Commissie voor de Bescherming van de Private Levenssfeer, Poelaertplein 3 te 1000 Brussel.